

Nr 428.

Av herr **Agerberg m. fl.**, om inrättande av ett antal befattningar som husdjursinstruktör hos hushållningssällskapen.

För flertalet av vårt lands jordbruk är mjölkproduktionen den utan jämförelse viktigaste driftsgrenen. Lönsamheten är emellertid ofta långt ifrån nöjaktig, speciellt vid de mindre brukningsdelarna. Detta torde i stor utsträckning sammanhånga med brister i fråga om nötkreaturens utfodring och skötsel samt otillfredsställande ladugårdshygien. Givetvis äro produktionsbetingelserna sämre vid de mindre jordbruken, men otvivelaktigt skulle produktionskostnaderna kunna sänkas genom en rationalisering i nyssnämnda avseenden. Mycket skulle kunna vinnas genom en intensifierad upplysnings- och rådgivningsverksamhet i hithörande spörsmål. Denna verksamhet är för närvarande på grund av otillräckliga resurser icke av den omfattning att den fyller ens det mest trängande behovet. En jämförelse med motsvarande verksamhet på växtodlingens område visar också, att upplysningen och rådgivningen på detta område äro avsevärt bättre tillgodosedda.

Goda resultat skulle kunna åstadkommas, om tillräckligt antal husdjursinstruktörer stodo till jordbrukarnas förfogande. Inrättandet av sådana befattningar hos hushållningssällskapen har vid upprepade tillfällen föreslagits bl. a. av lantbruksstyrelsen och Hushållningssällskapens förbund. Senast har lantbruksstyrelsen i sina förslag till anslagsäskanden hos innevarande års riksdag begärt medel för tjugosex dylika tjänster. Erinras må även, att chefen för jordbruksdepartementet i proposition nr 101 till 1950 års riksdag angående seminverksamhet bland nötkreatur m. m. uttalat, att den mest angelägna uppgiften på husdjursområdet vore att få till stånd en effektiv upplysnings- och rådgivningsverksamhet rörande utfodring, skötsel och över huvud alla de frågor, som kunde ha betydelse för resultatet av nötboskapsskötseln. En dylik upplysning och rådgivning inginge som ett viktigt led i kontrollföreningsverksamheten. Den ökning av det allmännas ekonomiska insatser till nötboskapsskötseln främjande, som efter hand kunde bliva möjlig, borde därför i främsta rummet disponeras för åtgärder,

som kunde beräknas bliva till omedelbar nytta för det övervägande antalet jordbrukare. Departementschefen avsåg därmed främst anställande av särskilda befattningshavare hos hushållningssällskapen med uppgift att biträda husdjurskonsulenterna i bl. a. deras upplysnings- och rådgivningsverksamhet.

Enligt vår mening bör inrättandet av husdjursinstruktörsbefattningarna ej längre uppskjutas. Visserligen manar det statsfinansiella läget till återhållsamhet med öknningar av statens utgifter och med inrättandet av nya tjänster. I förevarande fall ligga emellertid behovet och nyttan i så öppen dag att ytterligare uppskov skulle innebära avsevärda olägenheter. I sina ovanberörda förslag till anslagsäskanden har även lantbruksstyrelsen i fråga om upplysnings- och rådgivningsverksamheten på jordbrukets område framhållit, att en utökad statlig investering på detta område är en av de åtgärder, som kunna tänkas mest snabbt och verksamt bidra till att främja den fortsatta rationaliseringen inom jordbruket.

Varje hushållningssällskap synes böra tilldelas en husdjursinstruktör, och dessa böra placeras i 17:e lönegraden, vilken nu gäller för jordbruksinstruktörerna. Inrättandet av befattningar som husdjursinstruktörer innebär emellertid, som framgår av lantbruksstyrelsens i statsverkspropositionen återgivna framställning, åtskilliga besparingar å anslaget till understöd åt kontrollföreningsverksamhet. Då ifrågavarande instruktörer äro att hänföra till hushållningssällskapens s. k. resande befattningshavare, bör sällskapens omkostnadsanslag i enlighet med nu tillämpade principer uppräknas med ett årligt belopp av 5 000 kronor för envar av ifrågavarande tjugosex befattningar. Eftersom hushållningssällskapens löne- och omkostnadsanslag utgår för kalenderår, bör den förordade medelsanvisningen avse tiden 1/7—31/12 1953, d. v. s. ett halvår. Den totala kostnadsökningen för kommande budgetår skulle därför komma att uppgå till i runt tal 110 000 kronor. Därtill kommer den ökning å lantbruksstyrelsens avlönings- och omkostnadsanslag, som skulle uppstå vid ett eventuellt bifall till styrelsens förslag om att centralt bibehålla tre överkontrollassistenter.

För att undvika en ökning av de totala statsutgifterna genom inrättande av ifrågavarande husdjursinstruktörsbefattningar vilja vi förorda, att anslaget till Bidrag till jordbrukets rationalisering minskas med motsvarande belopp. Sistnämnda anslag är av sådan storleksordning och därjämte förefinnes en så avsevärd odisponerad behållning att den föreslagna nedskärningen torde vara av mindre betydelse. Detta kan vidare motiveras med att den av oss föreslagna åtgärden innebär ett effektivt främjande av jordbrukets rationalisering, som därjämte är av mera snabbt och allmänt verkande karaktär.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställa vi,
 att riksdagen måtte besluta om inrättandet av tjugosex
 befattningar som husdjursinstruktör hos hushållnings-
 sällskapen.

Stockholm den 22 januari 1953.

Nils Agerberg.

Helge Lindström.

Rolf Eliasson.

Eric Nilsson
i Svalöv.

Erik Magnusson.

Per Svensson
i Stenkyrka.

Einar Hæggbloom.

Anders Pettersson
i Dahl.

Carl Östlund.

Johan Ahlsten.

Märta Boman.

Jöns Nilsson.

Nils Jönsson,
Rosshol.

Sven Svensson.

Ernst V. Staxäng.

Karin Wetterström.

A. Widén.